Ελευθερία Χατζοπούλου: «Οι δρόμοι της βροχής»

Από

Γιώργος Κιούσης

-

Δεκέμβριος 8, 2017

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΙΟΥΣΗ

«Οι δρόμοι της βροχής» εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ, είναι ένα ιστορικό μυθιστόρημα το οποίο ακολουθεί τη ζωή και τα βιώματα της Γιασεμής, της θρακιώτισσας, που επηρεάζονται από τον πρώτο ξεριζωμό, του 1913-14 και ανατρέπονται από τον δεύτερο και οριστικό του 1922. Μέσα από αυτό το οδυνηρό οδοιπορικό που το προκάλεσαν τα τραγικά ιστορικά γεγονότα της εποχής παρακολουθούμε τόσο την ιστορία της Α. Θράκης, όσο και τα δεινά των θρακιωτών .

-Τι θελήσατε να αναδείξετε;

Θα ήθελα να αναδείξω, ότι και οι Ανατολικοθρακιώτες «πλήρωσαν» πολλά. Χάθηκαν ανθρώπινες ζωές, χωριά ολόκληρα έγιναν στάχτη, σπίτια και περιουσίες έμειναν πίσω, πήραν δυο φορές τους δρόμους της προσφυγιάς και της απόγνωσης. Τους ξέχασε, παρόλα αυτά η Ιστορία και τους αγνόησε η λογοτεχνία.

-Πόσο δύσκολο είναι το πάντρεμα αληθινών γεγονότων με την μυθοπλασία των προσώπων;

Δεν θα έλεγα ότι είναι δύσκολο αυτού του είδους το πάντρεμα. Το δύσκολο είναι να αποφασίσει ο γράφων σε ποία ιστορικά γεγονότα θέλει να επικεντρωθεί και να συνταιριάσει με αυτά τις προσωπικές ιστορίες των ηρώων του.

-Λένε πως το ιστορικό μυθιστόρημα είναι το δυσκολότερο είδος λογοτεχνίας. Απαιτεί φαντάζομαι σοβαρή επένδυση χρόνου σε μελέτη….

Πράγματι. Κάποιος που αποφασίζει να γράψει ένα ιστορικό μυθιστόρημα πρέπει να μελετήσει σε βάθος την Ιστορία εκείνης της περιόδου, όχι από μια, αλλά από περισσότερες πηγές για να μπορεί να συγκρίνει. Η μελέτη, η έρευνα και η διασταύρωση απαιτούν πολύ χρόνο, αλλά δίνουν και μεγάλη ικανοποίηση.

-Η ελληνική λογοτεχνία έχει στην παράδοσή της ιστορικά μυθιστορήματα από τους μεγάλους της συγγραφείς του 20ού αιώνα, όπως π.χ. τον Α. Τερζάκη («Ιζαμπώ»), τον Θ. Πετσάλη (π.χ. «Μαυρόλυκοι», «Ελληνικός Ορθρος»), τον Καραγάτση (Η τριλογία του Κοτσάμπαση του Καστρόπυργου) κ.α Σας επηρέασαν κάποιοι;

Το γεγονός ότι οι παππούδες μου πέρασαν τα πάνδεινα, ότι ήταν για μια δεκαετία (1913-1923) περίπου στους δρόμους, έρμαια των πολιτικών συμφερόντων της εποχής με επηρέασε βαθιά. Το μόνο που έκανα ήταν να προσπαθήσω να γράψω πόσο και πως επηρεάστηκαν ή και ανατράπηκαν οι ζωές και οι χαρακτήρες τους.

-Ως καθηγήτρια Μικροβιολογίας ποια «νοσήματα» στην εξιστόρηση τέτοιων γεγονότων επιδιώξατε να αποφύγετε;

Δεν επεδίωξα να αποφύγω εντελώς τα «νοσήματα». Εκείνο που προσπάθησα να κάνω ήταν να τα δω από απόσταση και να είμαι όσο είναι ανθρωπίνως δυνατόν αντικειμενική. Δεν θα ήθελα με τίποτε να κάνω «μάθημα ιστορίας» στους αναγνώστες του βιβλίου μου.

–Η θρακική ιστορία έχει φωτιστεί επαρκώς;

Νομίζω ναι, αλλά μόνο για όσους διαβάζουν ιστορικά συγγράμματα. Ο καθηγητής της Ιστορίας του ΑΠΘ Κων/τίνος Βακαλόπουλος, πχ έχει αφιερώσει πολλούς τόμους της συγγραφής του, στο ζήτημα της Θράκης, αλλά αυτούς τους διαβάζουν οι φοιτητές και οι μυημένοι. Ο απλός αναγνώστης ελάχιστα γνωρίζει. Στα σχολικά βιβλία της Ιστορίας οι αναφορές στην Α. Θράκη περιορίζονται σε μερικές λέξεις.

-Ο τρόπος που διδάσκεται η Ιστορία στα σχολεία έχει ως αποτέλεσμα να μην προκαλεί το ενδιαφέρον των μαθητών. Το ιστορικό μυθιστόρημα εκτός από τη λογοτεχνική ευχαρίστηση που προσφέρει, καλύπτει κι ένα κενό γνώσης;

Το ενδιαφέρον των μαθητών πιστεύω θα ξυπνήσει ή θα παραμείνει εν υπνώσει από τις προσπάθειες ή μη του δασκάλου του. Ένα δύσκολο ή και ανιαρό βιβλίο/μάθημα μπορεί να το κάνει ενδιαφέρον ένας χαρισματικός δάσκαλος, όπως και το αντίθετο.

Το ιστορικό μυθιστόρημα προσφέρει κάποιες ιστορικές γνώσεις και το λέω αυτό με την ιδιότητα της φανατικής αναγνώστριας και όχι της συγγραφέως. Εκείνο που σίγουρα προφέρει στον αναγνώστη είναι το ερέθισμα να διαβάσει ιστορία για να γεμίσει τα κενά που τυχόν έχει, διότι το ιστορικό μυθιστόρημα πατάει σε κάποια μόνο γεγονότα στα οποία στηρίζεται για να πλέξει γύρω από αυτά τη μυθοπλασία του.